

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

Comisia juridică, numiri și imunități

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint 105

www.parlament.md

27 iulie 2016

CJ-6 nr. 246

Raport

la proiectul de lege privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXV-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova

(nr. 315 din 11.07.2016, lectura II)

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat în mod prioritar pentru lectura a doua proiectul de lege nr. 315 din 11.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXV-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, inițiativă legislativă a Guvernului și comunică următoarele.

Prin proiectul de lege se urmărește reintegrarea în societate a persoanelor private de libertate, precum și prevenirea și repararea prejudiciului suportat din cauza condițiilor rele de detenție, respectiv constituind și o măsură de depopulare a instituțiilor de detenție.

La pregătirea proiectului de lege pentru lectura a doua, Comisia juridică a examinat amendamentele deputaților, avizele comisiilor permanente și a Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului. Decizia membrilor Comisiei asupra amendamentelor se conține în tabela de sinteză, anexată la prezentul raport.

În rezultatul dezbaterilor, Comisia juridică, numiri și imunități, cu votul majorității membrilor, a propus proiectul de lege nr. 315 din 11.07.2016 spre examinare și adoptare de către Parlament în lectura a doua.

Raisa APOLSCHII,
Președintele Comisiei

**Sinteza amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor
la proiectul de lege privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXV-a de la
proclamarea independenței Republicii Moldova**

(nr. 315 din 11.07.2016, lectura II)

Nr.	Reglementări din proiectul de lege nr. 315 prin care se propun modificări și completări	Amendamente, propuneri și obiecții la proiectul nr. 315	Decizia autorului
1	2	3	4
1.	<p>Art.1. – (1) Prezenta lege se aplică condiționat și exclusiv față de persoanele bănuite, învinuite și inculpate care manifestă căință activă în cadrul procesului penal, iar pentru persoanele condamnate – dacă sînt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, perioadei de probațiune sau termenului de probă și sînt evaluate psihologic ca fiind persoane ce prezintă risc de recidivă mediu sau redus, dacă se încadrează în prevederile articolelor 2 – 9, 11 și 12 ale prezentei legi.</p>	<p>Reieșind din prevederile art.1 al proiectului de lege prezentat pentru examinare, constatăm că el conține o normă prin care sunt stabilite condiții discriminatorii și inegale.</p> <p><u>Astfel persoanele bănuite, învinuite și inculpate vor putea beneficia de aplicarea amnistiei, numai dacă vor manifesta căință sinceră, care echivalează cu recunoașterea vinovăției în comiterea infracțiunii ce le este incriminată.</u></p> <p>Iar, persoanele deja condamnate, care deși nu și-au recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunilor de care au fost recunoscuți culpabili, vor putea beneficia de amnistie cu condiția, dacă sînt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, perioadei de probațiune sau termenului de probă și sînt evaluate psihologic ca fiind persoane ce prezintă risc de recidivă mediu sau redus, dacă se încadrează în prevederile articolelor 2-9, 11 și 12 ale prezentei legi, <i>chiar dacă în cadrul urmăririi penale și cercetării judecătorești n-au manifestat căință sinceră și n-au recunoscut vina în comiterea infracțiunilor ce le-au fost incriminate și pentru care au fost condamnate</i></p> <p>Consider că este necesar și judicios ca toate persoanele indiferent de calitatea lor procesuală fie bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate trebuie să beneficieze de unul și același tratament și să fie puși în condiții egale pentru a putea beneficia de actul de amnistie cu o singură condiție și anume dacă se încadrează în prevederile articolelor 2-9,</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Deși mecanismele aplicate față de persoanele aflate sub urmărire penală și cei condamnați nu sunt egale, acestea sunt echitabile și proporționale, or, nu putem elibera pe toți bănuții, învinuiții sau inculpații doar din cauza că un astfel de mecanism nu a existat la cei deja condamnați. O astfel de abordare ar duce la creșterea impunității în societate atît din punct de vedere al persoanelor aflate sub urmărire penală, cît și pentru condamnații cărora li se aplică amnistia fără a fi evaluați dacă riscul de recidivă este redus sau ridicat. Cu atît mai mult, bănuții, învinuiții, inculpații nu pot caracterizați pozitiv sau negativ de către penitenciar iar excluderea acestei măsuri pentru persoanele condamnate ar duce spre faptul că toate persoanele condamnate care se încadrează în prevederile textului amnistiei vor fi eliberați necondiționat, chiar dacă acesta nu</p>

		<p>11 și 12 ale prezentei legi.</p> <p>Astfel, este judicios de a modifica prevederile art.1 al proiectului în următoarea redacție:</p> <p>Art.1. - (1) Prezenta lege se aplică față de persoanele bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate, dacă se încadrează în prevederile articolelor 2 - 9, 1.1 și 12 ale prezentei legi.</p> <p style="text-align: center;">Ștefan CREANGĂ, deputat în Parlament</p>	<p>s-a resocializat sau nu s-a resocializat totalmente.</p> <p>Opinînd în același sens, ținem să remarcăm că prevederea propusă crează o contradicție juridică din moment ce se se consideră suficient doar întrunirea condițiilor prevăzute la art. 2-9, 11 și 12, astfel neglijîndu-se art. 10 care instituie excepția de la amnistia generală, or, o astfel de normă ar face art. 10 din proiect inaplicabilă sau cel puțin susceptibilă de interpretări duble.</p>
2.	<p>Art.4. – Se absolvă de pedeapsă femeile gravide și femeile care au copii în vîrstă de pînă la 8 ani, nedecăzute din drepturile părintești, condamnate, pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi, cu amînarea executării pedepsei conform art.96 din Codul penal nr.985-XV din 18 aprilie 2002 sau art.44¹ din Codul penal aprobat prin Legea R.S.S. Moldovenești din 24 martie 1961.</p>	<p>Se propune completarea art. 4 din proiect cu un alineat nou, cu următorul conținut:</p> <p>„Femeile care au copii de la 8 pînă la 14 ani, inclusiv, se absolvă de executarea pedepsei stabilite dacă la data intrării în vigoare a prezentei legi au executat cel puțin jumătate din termenul de pedeapsă stabilit.</p> <p style="text-align: center;">O. DOMENȚI, P. ȘTIRBATE, L. LUPU, V. STRATAN, deputați în Parlament</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă.</p> <p>Ținem să menționăm că conceptul Codului Penal în această privință stabilește vîrsta doar de pînă la 8 ani pentru copiii mamelor care au fost condamnate iar majorarea vîrstei copiilor ar duce la creșterea impunității pentru aceste categorii de persoane.</p>
3.	<p>Art.10. – (1) Prevederile art.1–9 nu se aplică persoanei:</p> <p>a) condamnate la detenție pe viață sau a cărei pedeapsă capitală a fost comutată în pedeapsă cu închisoarea sau în pedeapsa detenției pe viață;</p> <p>.....</p>	<p>La Art.10 din proiect:</p> <p>- alin.(1) lit.a), în scop de rigoare redacțională, propunem ca sintagmele „detenție pe viață” și „detenției pe viață” să se substituie cu sintagmele „detențiune pe viață” și „detențiunii pe viață”, așa cum stabilește art.71 din Codul penal al Republicii Moldova;</p> <p style="text-align: center;">Igor VREMEA, deputat în Parlament</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă.</p> <p>Lit. a), alin. (1) din art. 10 va avea următorul cuprins:</p> <p>„a) condamnate la detențiune pe viață sau a cărei pedeapsă capitală a fost comutată în pedeapsă cu închisoarea sau în pedeapsa detențiunii pe viață;”</p>

d) bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate pentru una dintre infracțiunile prevăzute la următoarele articole din Codul penal nr.985-XV din 18 aprilie 2002: articolele 135-139; articolul 140 alineatul (2); articolele 140¹-145; articolul 151 alineatele (2) - (4); articolul 158 alineatele (2) - (4); articolul 164 alineatele (2) și (3); articolul 165; articolul 166 alineatele (2) și (3); articolul 168 alineatul (3); articolul 171 alineatele (2) și (3); articolul 172 alineatele (2) și (3); articolele 174-175¹; articolul 179 alineatul (3); articolul 181² alineatul (5); articolul 186 alineatul (5); articolul 187 alineatele (2) - (5); articolul 188 alineatele (2) - (5); articolul 189 alineatele (3) - (6); articolul 190 alineatele (3) - (5); articolul 191 alineatele (3) - (5); articolul 201¹; articolele 205-206; articolele 208-209; articolul 211 alineatul (2); articolul 212 alineatele (2) - (4); articolul 216 alineatul (3); articolul 217 alineatele (3) și (4); articolul 217¹ alineatele (2) - (4); articolul 217³ alineatul (3); articolul 217⁴ alineatele (2) și (3); articolul 217⁶; articolul 219; articolul 220 (3); articolul 238 alineatul (2); articolul 239 alineatul (2); articolul 240 alineatul (2); articolul 243 alineatul (3); articolul 247 alineatul (2); articolul 248 alineatele (2), (3), (4), (5); articolul 252 alineatele (3) și (4); articolul 257 alineatele (3), (4); articolul 264 alineatele (4) - (6); articolul 275; articolele 278-280; articolele 282-284; articolul 285 alineatele (1), (2); articolul 286; articolele 289-289³; articolul 292; articolul 295 alineatele (1) - (6); articolul 295¹ alineatele (1) și (2); articolul 295² alineatele (1) - (3); articolul 310

La Art. 10, alin. (1), la litera d):

- sintagma „articolul 264 alineatele (4) – (6)” se substituie cu sintagma „articolul 264 alineatele (3) – (6)”;

- după sintagma „articolul 264 alineatele (4) – (6);” se completează cu sintagma „articolul 266”;

- se completează cu o nouă literă k), literele următoare modificându-se corespunzător, cu următorul cuprins:

„k) bănuite, învinuite, inculpate care nu a restituit despăgubirile materiale pretinse în acțiunea civilă și cele condamnate care nu au restituit despăgubirile materiale al căror quantum a fost stabilit prin hotărâre judecătorească”.

D. DIACOV, deputat în Parlament

Nu se acceptă.

Art. 264 alin. (3) va fi exceptată de la amnistie în temeiul art. 9 din proiectul de lege care stipulează că pentru săvârșirea infracțiunilor din imprudență se aplică amnistia doar dacă fapta nu a cauzat decesul victimei.

Nu se acceptă.

Infracțiunea prevăzută la art. 266 se aplică de fiecare dată prin concurs de infracțiuni cu 264 alin. (3) și (5), latura obiectivă a acestei componente de infracțiune nereprezentînd o autonomie suficientă pentru fi privită ca o faptă cu un pericol social separat.

Se acceptă conceptual

Lit. k) va avea următorul cuprins cu numerotarea corespunzătoare:

„k) învinuite, inculpate sau condamnate care nu a reparat integral prejudiciul cauzat prin infracțiunea pentru care este urmărită sau, după caz, a fost condamnată. În cazul persoanei condamnate se va ține cont de prejudiciul stabilit prin hotărârea judecătorească.”.

alineatul (2); articolul 314 alineatul (2); articolul 317; articolul 318 alineatul (2); articolele 319-321; articolul 322 alineatul (2); articolele 324-328; articolul 330²; articolul 332-335¹; articolele 337-343; articolul 344 alineatul (2); articolul 347; articolul 349; articolul 352 alineatul (3); articolul 362¹ alineatul (3); articolul 365 alineatele (2) și (3); articolul 368 alineatul (2); articolul 369 alineatul (3); articolul 370 alineatul (3); articolele 385-388;

.....

f) bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate pentru una dintre infracțiunile prevăzute la următoarele articole din Codul penal aprobat prin Legea R.S.S. Moldovenești din 24 martie 1961: articolele 61 - 67; articolul 68¹; articolul 70; articolul 72 alineatul (2); articolele 74 - 74²; articolul 75 alineatul (2); articolul 76; articolul 88; articolul 89; articolul 95 alineatele (2) și (3); articolul 101¹; articolul 102 alineatele (2) - (5); articolul 103; articolul 103¹ alineatul (2); articolul 104; articolul 105²; articolul 107 alineatele (3) și (4); articolul 112¹; articolul 112³; articolul 113¹; articolul 113²; articolul 115¹; articolul 116 al.2; articolul 116¹; articolul 119 alineatul (4); articolul 120 alineatele (3) și (4); articolul 121 alineatul (2); articolul 125 alineatele (3) și (4); articolul 122 alineatele (2) și (3); articolul 123 alineatul (3); articolul 124¹ alineatul (2); articolul 136; articolul 156 alineatul (2); articolul 155⁶ alineatul (2); articolul 164⁹ alineatul (3); articolul 155⁴; articolul 157 alineatele (3) și (4); articolul 177 alineatele (4) - (6); articolul 182¹; articolul 184 alineatul (3); articolul 185

La art. 10 alin.(l) lit.d), se propune ca textul „articolul 151 alineatele (2) - (4)” de substituit cu textul „articolul 151”, iar textul „articolul 188 alineatele (2)-(5)” de substituit cu textul „articolul 188”, astfel încât componentele de infracțiune - vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății și tâlhăria, să fie exceptate complet de la amnistie.

Igor VREMEA, deputat în Parlament

Avînd în vedere că la art. 10 lit b) se stabilește deja că amnistia nu se răsfrînge asupra bănuitului, învinuitului, inculpatului sau condamnatului pentru una din infracțiunile calificate ca fiind infracțiuni grave conform art. 7¹ din Codul penal aprobat prin Legea R.S.S. Moldovenești din 24 martie 1961, este necesar de ajusta lista articolelor la lit. f) pentru a evita repetarea unor componente de infracțiuni.

Astfel, la art 10, alin. (1), lit. f) va avea următoarea redacție:

„f) bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate pentru una dintre infracțiunile prevăzute la următoarele articole din Codul penal aprobat prin Legea R.S.S. Moldovenești din 24 martie 1961: articolul 63; articolul 72 alineatul (2); articolul 101¹; articolul 103; articolul 103¹ alineatul (2); articolul 104; articolul 105²; articolul 107 alineatele (3) și (4); articolul 112¹; articolul 112³; articolul 113¹; articolul 113²; articolul 115¹; articolul 116 alineatul (2); articolul 124¹ alineatul (2); articolul 136; articolul 155⁴; articolul 155⁶ alineatul (2); articolul 156 alineatul (2); articolul 157 alineatele (3) și (4); articolul 164⁹ alineatul (3); articolul 177 alineatele (4)-(6); articolul 184 alineatul (3); articolul 187¹ alineatul (1); articolul 189; articolul 198¹; articolele 200-203²; articolul 206; articolul 224; articolul 224²; articolul 224³; articolul 224⁶ alineatul (2); articolul 225³; articolul 262; articolul 263; articolul 266; articolul 269;”

Igor VREMEA, deputat în Parlament

Se acceptă

Se acceptă

alineatul (3); articolele 187 - 189; articolul 198¹; articolele 200 - 203²; articolul 206; articolul 214 alineatele (3) și (4); articolul 224; articolele 224² - 224⁴; articolul 224⁶ alineatul (2); articolul 225² alineatele (2) și (3); articolul 225³; articolul 241 alineatele (2) și (3); articolul 243 alineatul (2); articolul 245 alineatul (3); articolul 261 alineatul (3); articolele 262 -270;

i) condamnate care, pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi, a fost declarată, în condițiile legislației, violator al regimului de detenție; precum și condamnatului față de care este aplicată sancțiunea disciplinară de transferare a condamnatului în regim inițial prevăzută de art. 246 alin. (1) lit. g) din Codul de executare al Republicii Moldova;

lit i) va avea următorul cuprins:

i) condamnate care, pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi, a fost declarată, în condițiile legislației, violator al regimului de detenție; precum și condamnatului față de care este aplicată sancțiunea disciplinară de transferare a condamnatului în regim inițial prevăzută de lit. g) alin. (1) art. 246 din Codul de executare al Republicii Moldova pînă la stingerea acestora;

Igor VREMEA, deputat în Parlament

Se acceptă

**Raisa APOLSCHII,
Președintele Comisiei**